

OA-111

October-2019

M.Com., Sem.-III

501 : Investment Management

(Old Course)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (a) (i) રોકાણની પ્રક્રિયા સમજાવો.
(ii) રોકાણ અને સદા વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો.
- અથવા
- (i) ટૂંકનોંધ લખો : નાણાકીય ડેરીવેટીવ
(ii) પોર્ટફોલિયો સંચાલન પ્રક્રિયા સમજાવો.
- (b) યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો : (કોઈપણ ચાર)
- (i) _____ એ મ્યુચ્યુઅલ ફંડની યોજનાનો પ્રકાર નથી.
(a) ઈક્વિટી ફંડ (b) દેવાં (ડેટ) ફંડ
(c) બેલેન્સ ફંડ (d) પ્રોવિડન્ટ ફંડ
- (ii) _____ એ સૌથી વધારે જોખમી જામીનગીરી છે.
(a) ડિબેન્ચર (b) સરકારી જામીનગીરીઓ
(c) મ્યુચ્યુઅલ ફંડના યુનિટ (d) ઈક્વિટી શેર
- (iii) _____ એ મૂડી બજારનું સાધન નથી.
(a) ઈક્વિટી શેર (b) ડિબેન્ચર
(c) બોન્ડ (d) કોમર્સિયલ પેપર્સ
- (iv) જામીનગીરીનો વળતર દર : 15% 13% 10%
સંભાવના : 0.3 0.5 0.2
જામીનગીરી પર અપેક્ષિત વળતરનો દર _____ છે.
(a) 10% (b) 12%
(c) 15% (d) 11.2%
- (v) નાણા બજારનું નિયમન _____ દ્વારા કરવામાં આવે છે.
(a) SEBI (b) IRDA
(c) Finance Minister (d) RBI
- (vi) _____ ના સોદા માન્ય શેરબજાર પર નોંધાતા નથી.
(a) ફ્યુચર્સ (b) કોલ
(c) પુટ (d) ફોરવર્ડ

2. (iii) (i) નીચેની માહિતી પરથી જામીનગીરીના વળતરનો બીટા શોધો અને તે શું દર્શાવે છે તે જણાવો : 7

સમયગાળો	1	2	3	4	5
જામીનગીરી વળતર દર (%)	8	10	15	06	07
શેર ઈન્ડેક્સ વળતર દર (%)	10	12	18	08	09

(ii) જોખમ સંચાલનની વ્યૂહરચનાઓ સમજાવો. 7

અથવા

(i) જોખમ અને વળતર વચ્ચેનો સંબંધ સમજાવો.

(ii) વ્યવસ્થિત જોખમ (Systematic Risk) અને અવ્યવસ્થિત જોખમ (Unsystematic Risk) સમજાવો.

(b) યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો : (કોઈપણ ચાર) 4

(i) ટેકનીકલ વિશ્લેષણમાં _____ ચાર્ટનો ઉપયોગ થતો નથી.

- (a) લાઈન (b) બાર
(c) હિસ્ટોગ્રામ (d) પાર્થ

(ii) _____ ને ટેકનીકલ વિશ્લેષણના પિતા કહેવામાં આવે છે.

- (a) હેરી માર્કોવિટ્ઝ (b) વિલિયમ શાર્પ
(c) ગોર્ડન (d) ચાર્લ્સ ડાઉ

(iii) કાર્યક્ષમ બજાર વિશ્લેષણ _____ તરીકે પણ પ્રચલિત છે.

- (a) એબીસી વિશ્લેષણ (b) મૂળભૂત વિશ્લેષણ
(c) ચાર્ટિસ્ટ થિયરી (d) રેન્ડમ વોક થિયરી

(iv) લાંબાગાળાની નાણાકીય જરૂરિયાતો માટે ભંડોળ એકઠું કરવા માટે સરકાર દ્વારા _____ બહાર પાડવામાં આવે છે.

- (a) કોમર્સિયલ પેપર (b) ઈક્વિટી શેર
(c) ટ્રેઝરી બિલ (d) ટ્રેઝરી બોન્ડ

(v) જામીનગીરીના વળતરનું બીટા મૂલ્ય _____ દર્શાવે છે.

- (a) કુલ જોખમ (b) ધંધાકીય જોખમ
(c) નાણાકીય જોખમ (d) વ્યવસ્થિત જોખમ

(vi) _____ એ જામીનગીરીનું બજાર નથી.

- (a) મૂડી બજાર (b) નાણા બજાર
(c) પ્રાથમિક બજાર (d) ગ્રાહકોનું બજાર

3. (a) (i) હેરી માર્કોવિટ્ઝની રૂઢિગત પોર્ટફોલિયો થિયરી સમજાવો. 7
(ii) વિલિયમ શાર્પેની આધુનિક પોર્ટફોલિયો થિયરી સમજાવો. 7

અથવા

- (i) ઈષ્ટ પોર્ટફોલિયોનો ખ્યાલ સમજાવો.
(ii) પોર્ટફોલિયો વિસ્તરણ સમજાવો.

(b) યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો : (કોઈપણ ત્રણ)

3

- (i) પોર્ટફોલિયો થિયરી વળતરની ગણતરીમાં _____ સરેરાશનો ઉપયોગ થાય છે.
(a) સાદી (b) હાર્મોનિક
(c) જ્યોમેટ્રીક (d) ભારિત
- (ii) માર્કોવિટ્ઝ દ્વારા રજૂ થયેલી રૂઢિગત પોર્ટફોલિયો થિયરી _____ જોખમનો સમાવેશ કરે છે.
(a) વ્યવસ્થિત (b) અવ્યવસ્થિત
(c) નાણાકીય (d) કુલ
- (iii) વિવિધ પરિબલોને ધ્યાનમાં લેતું આર્બિટ્રેજ પ્રાઈસિંગ થિયરી _____ દ્વારા રજૂ કરવામાં આવી.
(a) હેરી માર્કોવિટ્ઝ (b) વિલિયમ શાર્પે
(c) બ્લેક-સ્કોલ્સ (d) સ્ટીફન રોઝ
- (iv) જો બે જામીનગીરીઓ A અને B ના વળતર દરનું પ્રમાણિત વિચલન અનુક્રમે 8% અને 12% હોય ત્યારે પોર્ટફોલિયો ભંડોળ વિભાજનનો આદર્શભાર _____ થાય.
(a) 1 : 2 (b) 2 : 3
(c) 1 : 4 (d) 3 : 2
- (v) વિલિયમ શાર્પે દ્વારા ઈષ્ટ પોર્ટફોલિયોનો ખ્યાલ _____ સ્વરૂપે દર્શાવવામાં આવ્યો.
(a) એક્સિસિયન્ટ ફંટીયર (b) યુટિલિટી ફંક્શન
(c) વળતર દર (d) સિક્યુરીટી માર્કેટ લાઈન

4. (a) (i) કેપિટલ એસેટ પ્રાઈસિંગ મોડેલ (CAPM)ની ધારણાઓ જણાવો. 7
(ii) એક્સિસિયન્ટ ફંટીયરનો ખ્યાલ સમજાવો. 7

અથવા

- (i) કેપિટલ માર્કેટ લાઈન અને સિક્યુરીટી માર્કેટ લાઈન વચ્ચેનો તફાવત સ્પષ્ટ કરો.
(ii) કેપિટલ એસેટ પ્રાઈસિંગ મોડેલની મર્યાદાઓ ચર્ચો.

(b) યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો : (કોઈપણ ત્રણ)

(i) પોર્ટફોલિયો થિયરી, 1957 _____ દ્વારા વિકસાવવામાં આવી.

- (a) કેઈન્સ (b) વિલિયમ શાર્પે
(c) સ્ટીફન રોઝ (d) હેરી માર્કોવિટ્ઝ

(ii) _____ જોખમને પોર્ટફોલિયો વૈવિધ્યીકરણ દ્વારા ઘટાડી શકાય છે.

- (a) વ્યવસ્થિત (b) બજાર
(c) કુલ (d) અવ્યવસ્થિત

(iii) _____ પોર્ટફોલિયો થિયરી, જામીનગીરીની કિંમતને અસર કરતાં અનેક પરિબલોને ધ્યાનમાં લે છે.

- (a) કેપિટલ એસેટ પ્રાઈસિંગ મોડેલ
(b) માર્કોવિટ્ઝ
(c) બ્લોક સ્કોલ્સ
(d) આબિટેજ પ્રાઈસિંગ થિયરી

(iv) _____ ઘટના જોખમમાં ઘટાડો સૂચવે છે.

- (a) પ્રમાણિત વિચલનમાં વધારો (b) બીટા મૂલ્યમાં વધારો
(c) સહવિચરણમાં ઘટાડો (d) સહસંબંધાંક-1

(v) બે જામીનગીરીઓ વચ્ચે પોર્ટફોલિયોની આદર્શ ફાળવણી કરવા માટે _____ માહિતી આવશ્યક છે.

- (a) અપેક્ષિત વળતર (b) બીટા મૂલ્ય
(c) સહવિચરણ (d) પ્રમાણિત વિચલન

OA-111

October-2019

M.Com., Sem.-III

501 : Investment Management**(Old Course)**

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (a) (i) Explain the process of Investment.
(ii) Distinguish between Investment and Speculation.

OR

- (i) Write short note on : Financial Derivative.
(ii) Explain the process of Portfolio Management.
- (b) Select appropriate alternative : (any four)
- (i) _____ is not a type of Mutual Fund Scheme.
(a) Equity Fund (b) Debt Fund
(c) Balanced Fund (d) Provident Fund
- (ii) _____ is the most risky security.
(a) Debenture (b) Government security
(c) Units of mutual fund (d) Equity share
- (iii) _____ is not an instrument of capital market.
(a) Equity share (b) Debenture
(c) Bond (d) Commercial paper
- (iv) Rate of return on security : 15% 13% 10%
Probability : 0.3 0.5 0.2
Expected rate of return on security is _____.
(a) 10% (b) 12%
(c) 15% (d) 11.2%
- (v) Money market is regulated by _____.
(a) SEBI (b) IRDA
(c) Finance Minister (d) R.B.I.
- (vi) _____ transactions are not recorded on stock exchange.
(a) Futures (b) Call
(c) Put (d) Forward

2. (a) (i) Calculate beta value of return on security from following information and also state what does it indicate : 7

Time period	1	2	3	4	5
Rate of Return on Security (%)	8	10	15	06	07
Rate of Return of Stock Index (%)	10	12	18	08	09

- (ii) Explain strategies of Risk Management. 7

OR

- (i) Explain relationship between Risk and Return.
(ii) Explain Systematic Risk and Unsystematic Risk.
- (b) Select appropriate alternative : (any four) 4
- (i) _____ chart is not used in technical analysis.
(a) Line chart (b) Bar chart
(c) Histogram (d) Pie chart
- (ii) _____ is called a father of technical analysis.
(a) Harry Markowitz (b) William Sharpe
(c) Gordon (d) Charles Dow
- (iii) Efficient Market Analysis is prevalent as _____.
(a) ABC Analysis (b) Fundamental Analysis
(c) Chartist theory (d) Random walk theory
- (iv) _____ is issued by the government to raise funds to meet long term financial requirements.
(a) Commercial paper (b) Equity share
(c) Treasury Bill (d) Treasury bond
- (v) Beta value of return on security shows _____.
(a) Total Risk (b) Business Risk
(c) Financial Risk (d) Systematic Risk
- (vi) _____ is not a market of securities.
(a) Capital Market (b) Money Market
(c) Primary Market (d) Customer Market

3. (a) (i) Explain traditional portfolio theory of Harry Markowitz. 7
(ii) Explain modern portfolio theory of William Sharpe. 7

OR

- (i) Explain the concept of optimum portfolio.
(ii) Explain Portfolio expansion.

(b) Select appropriate alternative : (any **three**)

- (i) _____ average is used for calculation of return in Portfolio theory.
- (a) Simple (b) Harmonic
(c) Geometric (d) Weighted
- (ii) Traditional Portfolio theory propounded by Markowitz covers _____ risk.
- (a) Systematic (b) Unsystematic
(c) Financial (d) Total
- (iii) Arbitrage pricing theory covering various factors is propounded by _____.
- (a) Harry Markowitz (b) William Sharpe
(c) Black-Scholes (d) Stephen Roze
- (iv) When standard deviation of rate of return of two securities A and B are 8% and 12% respectively the ideal distribution of portfolio fund will be in the proportion of _____.
- (a) 1 : 2 (b) 2 : 3
(c) 1 : 4 (d) 3 : 2
- (v) The concept of optimum portfolio is shown by William Sharpe in _____ form.
- (a) Efficient frontier (b) Utility function
(c) Rate of Return (d) Security market line

4. (a) (i) State assumptions of Capital Asset Pricing Model (CAPM). 7
(ii) Explain the concept of Efficient Frontier. 7

OR

- (i) Distinguish between capital market line and security market line.
(ii) Discuss limitations of Capital Asset Pricing Model (CAPM)
- (b) Select appropriate alternative : (any **three**) 3

- (i) Portfolio theory, 1957 was propounded by _____.
- (a) Keynes (b) William Sharpe
(c) Stephen Rose (d) Harry Markowitz
- (ii) _____ risk can be reduced by Portfolio diversification.
- (a) Systematic (b) Market
(c) Total (d) Unsystematic

(iii) _____ portfolio theory takes into consideration various factors affecting security prices.

- (a) Capital asset pricing model
- (b) Markowitz
- (c) Black Scholes
- (d) Arbitrage pricing theory

(iv) _____ event shows reduction in risk.

- (a) Increase in standard deviation
- (b) Increase in beta value
- (c) Decrease in co-variance
- (d) Coefficient of correlation-1

(v) _____ information is necessary for ideal allocation of portfolio between two securities.

(a) Expected Return	(b) Beta value
(c) Covariance	(d) Standard deviation

OA-111

October-2019

M.Com., Sem.-III

501-EA, EB, EC, ED : Taxation – I

(Personal Tax Planning)

(New Course)

Time : 2:30 Hours]

[Max. Marks : 70

1. (a) શ્રી મોન્ટી વિંકશી નાગરિક છે. તેમના ભારતમાં રોકાણના દિવસો પરથી આ.વ. 2019-20 માટે રહેઠાણનો દરજ્જો નક્કી કરો :

14

વર્ષ	ભારતમાં રહેઠાણના દિવસો
2013 - 14	270
2014 - 15	160
2015 - 16	-
2016 - 17	200
2017 - 18	100
2018 - 19	70

પાછલા વર્ષ 2018-19 દરમિયાન શ્રી મોન્ટીને નીચે મુજબ આવકો મળી. કરવેરા આયોજન અંગે તમારો અભિપ્રાય આપો કે જેથી તેમની કરવેરાની જવાબદારીમાં ઘટાડો કરી શક્યા હોત. ચૂકવવાપાત્ર આવકવેરાની પણ ગણતરી કરો.

વિગત	₹
(1) અમેરિકામાં સ્થિત ધંધાની આવક કેનેડામાં મળી.	2,00,000
(2) ભારતમાં સ્થિત મકાન મિલકતની આવક, કેનેડામાં મળી.	80,000
(3) કેનેડામાં રોકાણ પર વ્યાજની આવક જેની 50% રકમ ભારતમાં મળેલ છે.	1,00,000
(4) ભારતમાં સ્થિત ધંધાની આવક	3,00,000
(5) કેનેડામાં ધંધાની આવક ત્યાં જ પ્રાપ્ત થયેલ છે. (ધંધાનું નિયંત્રણ ભારતમાંથી થાય છે.)	1,20,000
(6) કેનેડામાં નિયંત્રિત ધંધાની આવક, જે ભારતમાં પ્રાપ્ત થયેલ છે.	50,000

અથવા

- (a) (i) કરવર્જન અને કરચોરી વચ્ચેનો તફાવત સમજાવો. 7
(ii) કરવેરા આયોજનના હેતુઓ સમજાવો. 7
- (b) યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો : (કોઈપણ ચાર) 4
- (i) કર ઘટાડવાની _____ પદ્ધતિ, કાયદા દ્વારા અમાન્ય છે.
(a) કર આયોજન
(b) કરવર્જન
(c) કરચોરી
(d) આ બધા જ
- (ii) ભારતમાં વર્તમાનમાં આવકવેરાનો _____ કાયદો પ્રવર્તમાન છે.
(a) 1860 (b) 1918
(c) 1961 (d) 2013
- (iii) આવકવેરો _____ દ્વારા વસૂલ કરવામાં આવે છે.
(a) રાજ્ય સરકાર
(b) સ્થાનિક સરકાર
(c) કેન્દ્ર સરકાર
(d) આ બધા જ
- (iv) વિદેશમાં ઉપજેલ અને વિદેશમાં મળેલ આવક _____ માટે કરપાત્ર નથી.
(a) રહીશ (b) સામાન્ય રહીશ
(c) બિન રહીશ (d) આ બધા જ
- (v) વિદેશમાંથી નિયંત્રિત પરંતુ ભારતમાં સ્થિત ધંધાની આવક _____ માટે કરપાત્ર છે.
(a) રહીશ
(b) સામાન્ય રહીશ
(c) બિન રહીશ
(d) આ બધા જ
- (vi) આવકની કરપાત્રતા _____ ને આધારે નક્કી કરવામાં આવે છે.
(a) રહેઠાણનો દરજ્જો (b) આવકનો પ્રકાર
(c) સમય (d) આ બધા જ

2. (a) શ્રી અમિત ખાનગી કંપનીમાં નોકરી કરે છે. પાછલા વર્ષ 2018-19 માટે તેમની કરપાત્ર પગારની આવકની ગણતરી કરો અને તેમને કરવેરા આયોજન અંગે યોગ્ય સલાહ આપો :

14

વિગત	₹
(1) મૂળ પગાર (માસિક)	40,000
(2) મોંઘવારી ભથ્થું : મૂળ પગારના 60% (નિવૃત્તિના લાભ માટે પગારમાં ઉમેરાય છે.)	
(3) સિટી કોમ્પેનસેટરી ભથ્થું (માસિક)	2,000
(4) શિક્ષણ ભથ્થું (ત્રણ બાળકો જે હોસ્ટેલમાં રહે છે. (માસિક)	4,000
(5) મેડીકલ ભથ્થું (માસિક) (ખરેખર વાર્ષિક મેડીકલ ખર્ચ ₹ 40,000) કંપની દ્વારા મેડીકલ ખર્ચ ભરપાઈ કરી આપવાનો પણ વિકલ્પ આપવામાં આવે છે.	2,500
(6) રહેઠાણની સગવડ કંપની તરફથી રાજકોટમાં મળેલ છે. જેનું માસિક ભાડું ₹ 10,000 કંપની ચૂકવે છે. ઉપરાંત કંપની, ફર્નિચરનું ભાડું માસિક ₹ 3,000 ચૂકવે છે. રાજકોટ શહેરની વસ્તી 18 લાખ છે.	
(7) કંપનીએ તેમના ઘરઘાટી અને ચોકીદારનો દરેકનો માસિક પગાર ₹ 1,000 ચૂકવેલ છે.	
(8) કંપનીએ તેમના અંગત મોબાઈલ ફોનનું બીલ ચૂકવેલ છે. (વાર્ષિક)	12,000
(9) તેમના પગારમાંથી માસિક ₹ 200 વ્યવસાય વેરો કપાય છે.	
(10) તેમનો અને માલિકનો માન્ય પ્રોવિડન્ટ ફંડમાં ફાળો પગારના 10% છે. તેઓ માસિક ₹ 15,000 બચત કરવા સમર્થ છે. કરઆયોજન માટે યોગ્ય સૂચનો કરો.	

અથવા

- (a) (i) ભાડે આપેલ મકાન મિલકતનું ગ્રોસ વાર્ષિક મૂલ્ય કેવી રીતે નક્કી કરશો તે આ.વ. 2019-20 સંદર્ભમાં સમજાવો.
- (ii) ભાડે આપેલ મકાન મિલકતના ચોખ્ખા વાર્ષિક મૂલ્યમાંથી મળવાપાત્ર કપાતો આ.વ. 2019-20 સંદર્ભમાં સમજાવો.

(b) યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો : (કોઈપણ ચાર)

(i) બિનસરકારી કર્મચારીઓને મળતું મનોરંજન ભથ્થું _____ રકમ સુધી કરમુક્ત છે.

(a) ₹ 5,000

(b) પગારના 20%

(c) ખરેખર મળેલ

(d) શૂન્ય

(ii) નિવૃત્તિ બાદ મળતું પેન્શન _____ ની આવક તરીકે કરપાત્ર છે.

(a) અન્ય સાધનો

(b) મૂડી નફો

(c) કરમુક્ત છે.

(d) પગાર

(iii) માલિકે ચૂકવેલ કર્મચારીની તાલીમનો ખર્ચ _____ છે.

(a) તમામ પ્રકારના કર્મચારીઓ માટે કરપાત્ર

(b) ખાસ પ્રકારના કર્મચારીઓ માટે કરપાત્ર

(c) તમામ પ્રકારના કર્મચારીઓ માટે ₹ 20,000 સુધી કરમુક્ત

(d) તમામ પ્રકારના કર્મચારીઓ માટે કરમુક્ત

(iv) _____ નો સમાવેશ મકાન-મિલકતની આવકમાં થતો નથી.

(a) ફાર્મ હાઉસની આવક

(b) ટ્રેડ યુનિયન દ્વારા ધારણ કરેલ મિલકતની આવક

(c) યુનિવર્સિટીની મિલકતની આવક

(d) આ બધા જ

(v) ચોખ્ખું વાર્ષિક મૂલ્ય = _____

(a) ગ્રોસ વાર્ષિક મૂલ્ય - ભાડુઆતે ચૂકવેલ મ્યુનિસિપલ વેરા

(b) ગ્રોસ વાર્ષિક મૂલ્ય - ભાડુઆતે ચૂકવેલ તેમજ ચૂકવવાના બાકી મ્યુનિસિપલ વેરા

(c) ગ્રોસ વાર્ષિક મૂલ્ય - મકાન માલિકે ચૂકવેલ તેમજ ચૂકવવાના બાકી મ્યુનિસિપલ વેરા

(d) ગ્રોસ વાર્ષિક મૂલ્ય - મકાન માલિકે ચૂકવેલ મ્યુનિસિપલ વેરા

(vi) નાણાકીય બિલ 2019 મુજબ કરદાતા _____ મકાન સ્વવપરાશ માટે ધરાવી શકે જેના પર વેરો ભરવો પડશે નહિ.

(a) એક

(b) એકપણ નહિ

(c) ત્રણ

(d) બે

3. (a) કમલ દ્વારા તેમની મૂડી મિલકતો અંગે નીચે આપેલ માહિતીના આધારે આ.વ. 2019-20 માટે કરપાત્ર મૂડીનકાની ગણતરી કરો. તેઓ મૂડીનકા પૈકી ₹ 20,00,000 નું રોકાણ કરી કર ઘટાડવા માગે છે. મૂડી નકા અંગે કર આયોજન કેવી રીતે કરી શકાય તે અંગે તમારો અભિપ્રાય આપો. પાછલા વર્ષ દરમિયાન વેચેલ મૂડી મિલકતની વિગતો નીચે મુજબ છે :

14

વિગત	મૂડી મિલકત (₹)		
	રહેઠાણનું મકાન	જમીન	સોનું
વેચાણ અવેજ	20,00,000	40,00,000	15,00,000
ખરીદીનું વર્ષ	2004 - 05	2006 - 07	2007 - 08
ખરીદીની પડતર	5,00,000	10,00,000	4,00,000

વર્ષ	સૂચકઆંક
2004 - 05	113
2006 - 07	122
2007 - 08	129
2018 - 19	280

અથવા

- (a) (i) ધંધા વ્યવસાયની આવકના શીર્ષક હેઠળ કોઈપણ સાત કરપાત્ર આવકો જણાવો. 7
- (ii) ધંધા વ્યવસાયની આવકમાંથી મળતી કોઈપણ સાત સામાન્ય કપાતો જણાવો. 7
- (b) યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો : (કોઈપણ ત્રણ) 3
- (i) _____ એ મૂડી મિલકત નથી.
- (a) રહેઠાણનું મકાન
- (b) ધંધાનું યંત્ર
- (c) ભારતમાં આવેલ ખેતીની જમીન
- (d) સોનું
- (ii) _____ મૂડી મિલકત 36 માસથી વધુ સમય માટે ધારણ કરેલ હોય તો લાંબાગાળાની મૂડી મિલકત ગણાય.
- (a) ઈક્વિટી શેર (b) ડિબેન્ચર
- (c) સોનું (d) સરકારી જમીનગીરી

(iii) જે મિલકતો પર મજરે મળવાપાત્ર ધસારાનો દર એક સરખો હોય તેવી મિલકતોને _____ કરે છે.

- (a) કાયમી મિલકતો, દશ્ય
- (b) કાયમી મિલકતો, અદશ્ય
- (c) મિલકતોના સમૂહ
- (d) કાયમી અને ચાલુ મિલકતો

(iv) ચાલુ ધંધામાં વૈજ્ઞાનિક સંશોધન માટે કરેલ મૂડી ખર્ચ _____ વર્ષમાં કપાત તરીકે મજરે મળે છે.

- (a) ત્રણ
- (b) બે
- (c) જે વર્ષમાં ખર્ચ કરેલ હોય તે
- (d) મજરે મળતો નથી.

(v) ભાગીદારી પેઢીમાં ભાગીદારને મળેલ પગાર _____ ની આવક તરીકે કરપાત્ર છે.

- (a) પગાર
- (b) અન્ય સાધનો
- (c) ધંધા-વ્યવસાય
- (d) આમાંથી કોઈ નહિ

4. (a) શ્રી શાહની નાણાકીય વર્ષ 2019-20 ની અંદાજીત આવકો નીચે મુજબ છે :

14

	₹
(i) પગારના શીર્ષક હેઠળ કરપાત્ર આવક	10,00,000
(ii) ભારત બહાર આવેલ ખેતીની જમીનની આવક	3,00,000
(iii) ભારતમાં આવેલ ખેતીની જમીનમાંથી આવક	50,000
(iv) કંપનીના ડિરેક્ટર તરીકે મળેલ ફી	30,000
(v) લોટરીનું ઈનામ (નેટ) ₹ 70,000 (ટી.ડી.એસ. @ 30%)	
(vi) ડિવેન્ચર પર વ્યાજ ₹ 45,000 (નેટ) (ટી.ડી.એસ. @ 10%)	
(vii) ભારતીય કંપનીના શેર પર મળેલ ડિવિડન્ડ	8,000
(viii) મકાન મિલકતના શીર્ષક હેઠળ કરપાત્ર આવક	90,000

ઉપરની માહિતી પરથી આ.વ. 2020-21 માટે ચૂકવવાપાત્ર આવકવેરાની ગણતરી કરો તેમજ યોગ્ય કરવેરા આયોજન દ્વારા કરવેરાની જવાબદારી ઘટાડવા માટે તમારાં સૂચનો આપો.

અથવા

- (a) (i) અગાઉથી ચૂકવેલ આવકવેરાની ગણતરીના તબક્કાઓ સમજાવો. 7
(ii) ટૂંકનોંધ લખો : અગાઉથી ચૂકવવાપાત્ર વેરા અંગેની જવાબદારી 7
- (b) યોગ્ય વિકલ્પ પસંદ કરો : (કોઈપણ ત્રણ) 3
- (i) ખુલ્લી જમીનનું ભાડું _____ શીર્ષક હેઠળ કરપાત્ર છે.
(a) અન્ય સાધનોની આવક
(b) મકાન મિલકતની આવક
(c) (a) અને (b) બંનેમાંથી કોઈપણ એક, એસેસી નક્કી કરે તે મુજબ
(d) કરમુક્ત છે.
- (ii) _____ સંપૂર્ણપણે કરમુક્ત જામીનગીરી નથી.
(a) સ્ટેટ બેન્ક ઓફ ઈન્ડિયામાં બાંધી મુદતની થાપણ.
(b) નેશનલ ડિકેન્સ ગોલ્ડ બોન્ડ્સ - 1980
(c) સ્પેશ્યલ બેરર બોન્ડ્સ 1991
(d) 7% કેપિટલ ઈન્વેસ્ટમેન્ટ બોન્ડ્સ
- (iii) જો બક્ષિસનું મૂલ્ય _____ સુધીનું હોય તો તે કરપાત્ર બક્ષિસ ગણવામાં આવતી નથી.
(a) ₹ 50,000 (b) ₹ 1,00,000
(c) ₹ 30,000 (d) ₹ 20,000
- (iv) જ્યારે આવકવેરાનું રીટર્ન નિર્ધારિત તારીખ પછી જમા કરાવવામાં આવે તે સંજોગોમાં એસેસીએ, રીટર્ન ભરવાની તારીખથી રીટર્ન રજૂ કર્યા તારીખ સુધીનું _____ ના દરે આવકવેરાની રકમ પર વ્યાજ ચૂકવવું પડે છે.
(a) માસિક 1% (b) માસિક 0.5%
(c) વાર્ષિક 8% (d) માસિક ₹ 1,000
- (v) જો નિર્ધારિત સમયમાં આવકવેરા ખાતા દ્વારા એસેસીને રીફંડ આપવામાં ન આવે તો નિર્ધારિત સમયથી રીફંડ મંજૂર કરવામાં આવે તે તારીખ સુધીનું _____ ના દરે રીફંડની રકમ પર વ્યાજ આવકવેરા ખાતું ચૂકવે છે.
(a) માસિક 0.5% (b) માસિક 1%
(c) વાર્ષિક 8% (d) માસિક ₹ 1,000

OA-111

October-2019

M.Com., Sem.-III**501-EA, EB, EC, ED : Taxation – I****(Personal Tax Planning)****(New Course)****Time : 2:30 Hours]****[Max. Marks : 70**

1. (a) Shri Monty is a foreign citizen. Determine his residential status for A.Y. 2019-20 from the days of his stay in India.

14

Year	No. of days of stay in India
2013 – 14	270
2014 – 15	160
2015 – 16	–
2016 – 17	200
2017 – 18	100
2018 – 19	70

He received following incomes during P.Y. 2018-19. Give your opinion about tax planning so that he could have reduced his tax liability. Also calculate tax payable by him.

Particulars	₹
(1) Income from business situated in U.S.A., received in Canada	2,00,000
(2) Income from house property situated in India received in Canada	80,000
(3) Income of interest on investment in Canada, 50% of which is received in India	1,00,000
(4) Income from business situated in India	3,00,000
(5) Income from business in Canada received there. (Business is controlled from India)	1,20,000
(6) Income from business controlled from Canada, received in India	50,000

OR

- (a) (i) Distinguish between Tax Evasion and Tax Avoidance. 7
(ii) Explain objectives of Tax Planning. 7
- (b) Select appropriate alternative : (any four) 4
- (i) _____ method of reducing tax is not recognized by law.
(a) Tax planning
(b) Tax avoidance
(c) Tax evasion
(d) All of these
- (ii) _____ Income Tax Act prevails in India at present.
(a) 1860 (b) 1918
(c) 1961 (d) 2013
- (iii) Income Tax is levied by _____.
(a) State Government
(b) Local Authority
(c) Central Government
(d) All of these
- (iv) Income arised from abroad and received abroad is not taxable for _____
(a) Resident (b) Ordinary Resident
(c) Non-Resident (d) All of these
- (v) Income from business situated in India controlled from aboard is taxable for _____
(a) Resident
(b) Ordinary Resident
(c) Non-Resident
(d) All of these
- (vi) Taxability of an income is decided on the basis of _____.
(a) Residential status (b) Type of income
(c) Time (d) All of these

2. (a) Shri Amit is employed in a private company. Calculate his taxable income from salary for P.Y. 2018-19 and advise him for tax planning. 14

Particulars	₹
(1) Basic salary (monthly)	40,000
(2) Dearness Allowance 60% of basic salary (Added to salary for retirement benefit)	
(3) City compensatory allowance (monthly)	2,000
(4) Education Allowance (three children stay at hostel) (monthly)	4,000
(5) Medical Allowance (Monthly) (Actual annual medical expense is ₹ 40,000) The company also gives an option of reimbursement of medical expenses.	2,500
(6) Company has provided him the facility of residential accommodation in Rajkot. The company pays rent for the accommodation at ₹ 10,000 per month. The company also pays rent of furniture ₹ 3,000 per month. Population of Rajkot is 18 lakh.	
(7) The company has paid salary of his household servant and watchman ₹ 1,000 each per month	
(8) Personal mobile phone bill (annual) paid by the company	12,000
(9) Professional tax deducted from his salary ₹ 200 per month	
(10) Employee and employer both contribute 10% of salary to his recognized provident fund.	

He can save ₹ 15,000 per month. Give him proper suggestions for tax planning.

OR

- (a) (i) How will you calculate gross annual value of let out house property ? Explain in relation to A.Y. 2019-20. 7
- (ii) Explain allowable deductions from net annual value of let out house property in relation to A.Y. 2019-20. 7

(b) Select appropriate alternative : (any four)

4

(i) Entertainment allowance received by non-government employees is tax free upto _____

- (a) ₹ 5,000 (b) 20% of salary
(c) Actual amount received (d) zero

(ii) Pension received after retirement is taxable as _____ income.

- (a) Other sources (b) Capital gain
(c) Tax free (d) Salary

(iii) Training expenses of employee, paid by employer is _____

- (a) taxable for all types of employees
(b) taxable for specified employees
(c) tax free upto ₹ 20,000 for all types of employees
(d) tax free for all types of employees

(iv) _____ is not included in income from House Property

- (a) Income from farm house
(b) Income from assets held by trade union
(c) Income from assets of university
(d) All of these

(v) Net Annual value = _____

- (a) Gross annual value – Municipal taxes paid by the tenant
(b) Gross annual value – Municipal taxes paid by the tenant and outstanding municipal taxes
(c) Gross annual value – Municipal taxes paid by the landlord and outstanding municipal taxes
(d) Gross annual value – Municipal taxes paid by the landlord

(vi) As per finance bill 2019, an assessee can hold _____ houses as self occupied on which he has not to pay any tax.

- (a) one (b) none
(c) three (d) two

3. (a) Calculate taxable capital gain for A.Y. 2019-20 from the information relating to capital assets given below by Kamal. 14

He wants to reduce tax by investing ₹ 20,00,000 out of capital gain. Give your suggestions for planning the tax on capital gain.

Particulars of capital assets sold by him during previous year are as under :

Particulars	Capital Assets (₹)		
	Residential House	Land	Gold
Sale Consideration	20,00,000	40,00,000	15,00,000
Year of Purchase	2004 - 05	2006 - 07	2007 - 08
Cost of Acquisition	5,00,000	10,00,000	4,00,000

Year	Index No.
2004 - 05	113
2006 - 07	122
2007 - 08	129
2018 - 19	280

OR

- (a) (i) State any seven incomes taxable under the head of income from business and profession. 7
- (ii) State any seven admissible general deductions from income from business and profession. 7
- (b) Select appropriate alternative : (any three) 3
- (i) _____ is not a capital asset.
- (a) Residential House
- (b) Machine for business
- (c) Agricultural land situated in India
- (d) Gold
- (ii) _____ capital asset held for more than 36 months is considered as long term capital asset.
- (a) Equity share (b) Debenture
- (c) Gold (d) Government securities

- (iii) Assets on which, same rate of depreciation is admissible are called as _____.
- (a) Fixed assets, tangible
 (b) Fixed assets, intangible
 (c) Block of assets
 (d) Fixed and current assets
- (iv) Capital expenditure incurred for scientific research in an existing business is admissible as deduction in _____ years.
- (a) Three
 (b) Two
 (c) The year in which the expenditure is incurred
 (d) Not deductible
- (v) Salary received by a partner of a partnership firm is taxable as _____ income.
- (a) Salary (b) Other sources
 (c) Business-profession (d) None of these

4. (a) Estimated incomes of Shri Shah for financial year 2019-20 are as under :

14

	₹
(i) Taxable income of salary	10,00,000
(ii) Income from agricultural land situated outside India	3,00,000
(iii) Income from agricultural land situated in India	50,000
(iv) Fee received as director of a company	30,000
(v) Winnings from lottery (net)	70,000 (TDS @ 30%)
(vi) Interest on debentures (net)	45,000 (TDS @ 10%)
(vii) Dividend received on shares of Indian companies	8,000
(viii) Taxable income from House Property	90,000

From the above information, calculate income tax payable for A.Y. 2020-21 and give your suggestions to reduce tax liability by proper tax planning.

OR

- (a) (i) Explain stages for calculating income tax paid in advance. 7
- (ii) Write short note on : Liability of Advance tax payable. 7
- (b) Select appropriate alternative : (any three) 3
- (i) Rent received from open plot of land is taxable as _____.
- (a) Income from other sources
- (b) Income from house property
- (c) As decided by the assessee out of (a) and (b)
- (d) Tax free
- (ii) _____ is not a wholly tax free security.
- (a) Fixed deposit with State Bank of India
- (b) National Defence Gold Bonds - 1980
- (c) Special Bearer bonds 1991
- (d) 7% Capital investment bonds
- (iii) If the value of gift is upto _____ it is not considered as taxable gift.
- (a) ₹ 50,000 (b) ₹ 1,00,000 (c) ₹ 30,000 (d) ₹ 20,000
- (iv) If income tax return is filed after the specified date, the assessee is liable to pay interest on income tax at _____ rate from the specified date of filing return to the actual date of filing return.
- (a) 1% per month (b) 0.5% per month
- (c) 8% per annum (d) ₹ 1,000 per month
- (v) If the refund is not paid by the income tax department to the assessee within specified time, the income tax department pays _____ interest from the specified time to the date of sanctioning refund.
- (a) 0.5% per month (b) 1% per month
- (c) 8% per annum (d) ₹ 1,000 per month